

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 23 lutego 2018 r.

RIO – II – 600/52/2017

Pan Dariusz Szykuła
Wójt Gminy
22 - 442 Adamów 11b

Szanowny Panie Wójtce !

W dniach od 15 listopada do 12 grudnia 2017 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Adamów. Protokół kontroli podpisano 5 stycznia 2018 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których w trakcie kontroli udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnie-organizacyjnych:

1.1. Prowadzenie ksiąg rachunkowych jednostek oświatowych, mimo niepodjęcia przez Radę Gminy uchwały wskazującej Urząd Gminy jako jednostkę obsługującą – str. 61 protokołu.

Obsługę finansowo-księgową jednostek oświatowych prowadzić po podjęciu przez Radę Gminy uchwały, wskazującej Urząd jako jednostkę obsługującą, w związku z przepisami art. 10a pkt 1 i art. 10b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem zasady systematyki zapisów – str. 6-8 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395), w szczególności:

- koszty jednostki z tytułu opłaty komorniczej i koszty egzekucji komorniczej ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
- ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) i zasadami funkcjonowania poszczególnych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911).

2.2. Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków – str. 6, 7 protokołu.

Wydatki budżetowe ujmować we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- za dostawę wody przez inną gminę i na ogrzewanie budynku Urzędu Gminy – do § 4260 „Zakup energii”,
- za prenumeratę czasopism – do § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”,
- z tytułu opłaty komorniczej, dotyczącej postępowania egzekucyjnego w administracji – do § 4430 „Różne opłaty i składki”.

2.3. Niebieżące ewidencjonowania operacji gospodarczych związanych z przychodem i rozchodem środków trwałych – str. 10-12 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 2.4. *Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N – w niewłaściwej pozycji należności z tytułu udziałów we wpływach podatku dochodowego od osób prawnych i dochodów realizowanych przez urząd skarbowy (w kwocie 2.022,34 zł) – str. 16 - 17 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” wykazywać dane wynikające z ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), w szczególności należności z tytułu udziałów w podatku dochodowym oraz dochodów zrealizowanych przez urzędy skarbowe (otrzymane w styczniu następnego roku za rok poprzedni) wykazywać w wierszu „Depozyty na żądanie”, stosownie do przepisów § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

3. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

- 3.1. *Przypadki nieopodatkowania: gruntów – podatkiem rolnym i leśnym oraz gminnych pomieszczeń, będących w posiadaniu osób fizycznych – podatkiem od nieruchomości – str. 26-29, 32, 33 protokołu.*

Opodatkować należnym podatkiem właścicieli gruntów, wskazanych w protokole kontroli, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1785 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892) oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1821), zaś posiadaczy gminnych pomieszczeń opodatkować podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.).

3.2. *Niesprawdzanie deklaracji/informacji podatkowych, o czym świadczy opodatkowanie:*

- *gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną,*
- *podatkiem od nieruchomości: użytków rolnych z zastosowaniem stawki dla „gruntów pozostałych” i mniejszej powierzchni użytkowej gminnego lokalu użytkowego od wynikającej z umowy najmu,*
- *pojazdu podatkiem od środków transportowych za nieprawidłowy okres i z zastosowaniem nieprawidłowej stawki.*

Nieskładanie deklaracji na podatek leśny przez Urząd Gminy – str. 27-29, 32, 33, 39, 40 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 ust. 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.), przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem rolnym, a użytki rolne zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać – w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Przy opodatkowywaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych, stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Mając na uwadze powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Składać deklarację na podatek leśny, w której wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu podatkiem leśnym i regulować ten podatek, stosownie do przepisów art. 6 ust. 5 pkt 1 w związku z art. 1 i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

3.3. Nieprawidłowe opodatkowanie lasów, stanowiących współwłasność osób fizycznych z osobą prawną – str. 28 protokołu.

Przy opodatkowaniu lasów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym.

Jeżeli las stanowi współwłasność osoby fizycznej i osoby prawnej, egzekwować od tych osób deklaracje na podatek leśny oraz opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 5 pkt 1 i 3 oraz ust. 7 ustawy o podatku leśnym, a także art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając, że podatnik powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt (a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności) i wyliczyć podatek od tego gruntu.

3.4. Przypadki opodatkowania gruntów rolnych nieprawidłową stawką – str 31, 32 protokołu.

Grunty stanowiące gospodarstwo rolne opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Dla potrzeb ustalenia normy obszarowej i właściwej stawki podatku rolnego sumować grunty podlegające opodatkowaniu tym podatkiem, będące we współwłasności i grunty stanowiące własność podatnika, mając na uwadze przepisy art. 195 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r., poz. 459 z późn. zm.). W sytuacji gdy łączna powierzchnia użytków rolnych należąca do współwłaściciela, przekracza 1 ha fizyczny lub 1 ha przeliczeniowy, grunty te jako stanowiące gospodarstwo rolne opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5q żyta, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

3.5. *Przypadki niewystawienia tytułów wykonawczych na zaległości w podatku od nieruchomości i rolnym – str. 35, 38 protokołu.*

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości z tytułu podatków, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3.6. *Wykazanie w ewidencji księgowej przedawnionych zobowiązań w podatku od nieruchomości – str. 36, 37, 41, 42 protokołu.*

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej, uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 powołanej ustawy oraz przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.7. *Przypadki pobrania opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w nieprawidłowej wysokości – str. 50 protokołu.*

Opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pobierać w wysokości wskazanej w przepisach art. 11¹ ust. 2, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), przy czym w roku nabycia zezwolenia opłatę pobierać w wysokości proporcjonalnej do okresu jego ważności, stosownie do przepisów art. 11¹ ust. 8 tej ustawy.

W przypadku gdy roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczy kwoty określone w art. 11¹ ust. 5 cytowanej ustawy, pobierać opłatę w wysokości ustalonej w sposób określony w tym przepisie.

- 3.8. *Nieprawidłowe obliczenie nagród jubileuszowych, w wyniku: nieprzeliczenia ich wysokości w związku ze zmianą wynagrodzeń na podstawie których je ustalono (co skutkowało ich zaniżeniem łącznie o 250,87 zł) oraz przyjęcia do podstawy ich naliczenia niewłaściwej stawki dodatku za wieloletnią pracę (co skutkowało ich zawyżeniem łącznie o 71,01 zł) – str. 53 - 54 protokołu.*

Nagrodę jubileuszową ustalać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu jej wypłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm.), mając na uwadze zasady wypłacania dodatku za wieloletnią pracę, określone w przepisach § 7 ust. 1 tego rozporządzenia.

- 3.9. *Wypłacenie diet radnym – wybranym przez Radę Gminy do „Zespołu do spraw zbadania skargi na działalność Wójta” za udział w posiedzeniu tego Zespołu w dniu 4 sierpnia 2017 r. – mimo niepodjęcia przez Radę Gminy uchwały określającej zakres zadań tego Zespołu (mającego charakter komisji doraźnej) – str. 56 - 57 protokołu.*

Diety dla radnych Rady Gminy, w wysokościach ustalonych w postanowieniach § 3 uchwały Nr V/44/15 Rady Gminy Adamów z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia zasad wypłacania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Gminy Adamów, wypłacać wyłącznie za udział w sesjach Rady Gminy oraz posiedzeniach komisji stałych i doraźnych, mając na uwadze, że decyzję o powołaniu komisji doraźnej do wykonywania określonych zadań, Rada Gminy podejmuje w odrębnej uchwale określającej zakres zadań tej komisji, zgodnie z postanowieniami § 63 ust. 2 i § 64 ust. 1 Statutu Gminy Adamów.

Rozważyć wystąpienie do radnych o dobrowolny zwrot wypłaconych kwot albo ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za naliczenie i wypłatę, na podstawie przepisów działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108 z późn. zm.).

- 3.10. *Zawarcie umów na realizację w 2016 r. zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, przed podaniem do publicznej wiadomości wyników otwartego konkursu ofert – str. 70 protokołu.*

Umowę o wsparcie lub powierzenie realizacji zadania publicznego zawierać po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Adamów

